

האם נופש לעובדים שיכלול גיבוש חברתי - יחשב כהכנסת עבודה?

ינואר 2013
חוזר מקצועי מספר 6/13

בפס"ד פריליך¹, שניתן לאחרונה, נדונה שאלת סיווג נופש, שעורך ומממן מעביד עבור עובדיו - האם הוא מהווה "טובת הנאה", ולפיכך, הינו בבחינת "הכנסת עבודה", שיש להכלילה בסכומים המהווים בסיס לחישוב דמי הביטוח הלאומי, שעל המעביד לשלם עבור עובדיו?

בפסק הדין נקבע, כי נופש הממומן לעובד על ידי המעביד, ואשר אינו הכרחי למילוי תפקידו של העובד - יחשב כהטבה החייבת במס.

יחדגש, כי היות ופקודת מס הכנסה וחוק הביטוח הלאומי שונים מעצם טיבם ותכליתם - הפרשנות באשר למונחים השונים בהם, עשויה להיות שונה על פי תכלית החקיקה. מנגד ייתכן, כי רשויות מס הכנסה תסתמכנה על פסיקה זו לצורך חיוב עובדים בתשלום מס הכנסה על שווי נופש הניתן לעובדים.

התובע, משרד עורכי דין פריליך, הוציא את עובדיו לשלוש חופשות וטען, כי הנופש נועד לגיבוש העובדים, ושווי הנופש אינו בבחינת טובת הנאה דמוית שכר, החייבת בתשלום דמי ביטוח לאומי. לטענתו, הנופש אינו מהווה הטבה בעלת ערך קנייני של ממש לעובד, היות והוא אינו מותיר בידי העובד ערך קנייני, שניתן להמירו בכסף או לחסוך באמצעותו כסף שהיה מוציא מכיסו, אלמלא קיבל את אותה הטבה.

לצורך הכרעת הדין הסתמך בית המשפט² על פסק דין "יהב"³ בו נקבעו מבחנים לעניין סיווג הטבה כהכנסת חייבת:

- האם ההטבה חיונית למילוי תפקידו של העובד.
- האם ההטבה גורמת לעובד להנאה ניכרת.

בית המשפט קבע, כי במקרה הנדון, הנופש שהוענק לעובדים אינו מקיים את הזיקה הנדרשת בינו לבין תפקידם, הואיל ויש צורך כי ההטבה תהא במהותה קשורה לתפקיד העובד, כמו גם ממוקדת וחיונית לתפקיד. במקרה הנדון, אין מדובר בהשתלמות מקצועית שניתן להשתמש בה רק לתפקיד מסוים, אלא בנופש מובהק לכלל עובדי המשרד על מגוון תפקידיהם.

במקביל התייחס בית המשפט לטענה, כי באם יחויב המשרד בתשלום דמי הביטוח הלאומי בגין שווי הנופש, יש לנכות מההכנסה החייבת בדמי הביטוח את שווי ימי החופשה, שנוכו לכל עובד ולהפחית מדמי הביטוח כ- 10% מהסכום הנומינלי, בשל השתתפותם בנופש של בעלי המשרד, אשר שילמו את תקרת דמי הביטוח הלאומי לאותם שנים. בית המשפט קבע שהמשרד רשאי להציג אסמכתא לכך, ועל הביטוח הלאומי לשוב ולשקול הפחתת דמי הביטוח בהתאם.

בדבר שאלות נוספות ניתן לפנות לר"ח יוסי שלם, בטלפון: 03-6382845
yosys@mbt.org.il

¹ ב"ל 13238-08-10 פריליך נ. ביטוח לאומי.

² בית הדין האזורי לעבודה, תל אביב.

³ ע"א 3501/05 פ"ש ירושלים נ' בנק יהב.